

Asia: VN/33727/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

On ymmärrettävä ja hyvä lähtökohta, että rahoitusta suunnataan ammatillisen koulutuksen tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta palkitsevaksi. Tästä syystä Perho Liiketalousopisto kannattaa esityksiä laskennallisesta perusrahoituksesta, toteutuneiden opiskelijavuosien perusteella myönnettävästä perusrahoituksesta, suoritettujen tutkinnon osien osaamispisteiden ja tutkintojen lukumäärän perusteella myönnettävästä perusrahoituksesta sekä esitystä harkinnanvaraisesta rahoituksesta alempana mainituin täydennyksin.

Ammatillisen koulutuksen kokeilua koskevat säädösehdotukset

-

Rahoituksen uudistusta koskevat säädösehdotukset

On tärkeää, että uudet kustannuskertoimet vastaavat jatkossakin eri tutkintojen aiheuttamia kustannuksia, eikä minkään työelämälle tärkeän tutkinnon toteutus muutu kannattamattomaksi. On toki ymmärrettävää, että mallia selkiytetään kertoimia vähentämällä. Lähtötasokertoimen toteutusmallista ja painotuksesta olisi hyvä olla ollut tarkempaa tietoa jo nyt lausunтовaiheessa, mutta on ymmärrettävää, että tiukan aikataulun vuoksi tarkempia tietoja ei vielä ole saatavilla.

Tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden kannalta esityksessä on ristiriitaista, että palautteiden rahoitusvaikutusta ollaan alentamassa kolmesta prosentista kahteen prosenttiin. Ammatillisen koulutuksen laatustrategian mukaisesti asiakaslähtöisyys on toiminnan lähtökohtana, jatkuva parantaminen kohti erinomaisuutta on kiinteä osa toimintaa, päätöksenteko, ohjaus ja johtaminen perustuvat tietoon sekä toiminnan laadulle ja vaikuttavuudelle asetetaan selkeät tavoitteet ja tavoitteiden saavuttamista ja tuloksia seurataan systemaattisesti.

Valtakunnallisilla opiskelija- ja työelämäpalautteilla kerätään keskeistä tietoa ammatillisen koulutuksen tärkeimmiltä sidosryhmiltä ja näin varmistetaan yllä mainittu toiminnan kehittäminen. Hyvällä laadulla on suora yhteys hyviin tuloksiin ammatillisen koulutuksen tehtävän toteuttamisessa. Näkemysten kattavuus on myös tärkeä osa saatavan tiedon luotettavuutta. Rajattu kohdejoukko saattaa antaa huomattavasti muita positiivisempaa palautetta, kun vastausprosentti on riittävä, tuo mahdollisuus eliminoituu.

Ehdotamme palautteiden, että palautteen osuus pitäisi nostaa nykyisestä kolmesta prosentista esimerkiksi viiteen prosenttiin, ei vähentää osuutta, kuten luonnoksessa esitetään. On kunkin koulutuksen järjestäjän asia järjestää prosessit niin, että vastauksia saadaan kattavasti ja toimintaa kehitetään saadun tiedon pohjalta. Suurempi palautteiden perusteella määräytyvä rahoitusosuus kannustaa koulutuksenjärjestäjiä kehittämään palauteprosessejaan ja toimintaansa asiakaslähtöisesti saadun tiedon pohjalta.

Valtakunnalliset vastausmäärät opiskelija- ja työelämäpalautteissa ovat parantuneet joka vuosi, eli keskimäärin palauteprosesseissa onnistutaan koko ajan paremmin. Jos osa koulutuksen järjestäjistä pitää asiakkaiden näkemysten kartoittamista turhana ja työläänä, se ei voi olla perusteena laadullisen näkökulman sivuttamiseen ammatillisen koulutuksen rahoituksessa.

Oppimisen tukea ja erityistä tukea koskevat säädösehdotukset

-

Tilauuskoulutusta koskevat säädösehdotukset

-

Muut ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia koskevat säädösehdotukset

-

Asetusluonnokset

-

Muut kommentit

-

Kuokkanen Juha
Perho Liiketalousopisto